

واکسیناسیون آنفلوآنزا

آزاده ابراهیم‌زاده

مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران
آدرس: خیابان غفاری-بیمارستان ولی‌عصر (عج)-مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی
تلفن: ۰۹۱۵۳۶۱۳۵۲۵ پست الکترونیکی: MR14436@yahoo.com

Citation Ebrahimzadeh A. [Influenza Vaccination]. J Birjand Univ Med Sci. 2019; 26(4): 289-91 [Persian]

DOI <http://10.32592/JBirjandUnivMedSci.2019.26.4.100>

Received: 24 November, 2019

Accepted: 14 December, 2019

مقدمه

این بیماران در ارتباط هستند و یا از آنان مراقبت می‌کنند،
دوچندان است.

گروه‌های در معرض خطر که نیاز به واکسیناسیون آنفلوآنزا سالیانه دارند عبارتند از:

- بچه‌های ۶ تا ۵۹ ماهه؛
- افراد بالای ۵۰ سال؛
- افراد با بیماری‌های زمینه‌ای ریوی (آسم)، قلبی عروقی، کلیوی، کبدی، عصبی، هماتولوژیک و اختلالات متابولیک (دیابت)؛
- افراد با ضعف ایمنی مانند افراد مبتلا به HIV؛
- خانم‌های باردار؛
- بچه‌های ۶ تا ۱۸ سال که به‌دلیلی تحت درمان با آسپرین هستند؛
- افراد مقیم خانه سالمدان و کارمندان این مراکز؛
- افراد با ≥ 40 و BMI
- پرسنل بهداشتی و درمانی شامل: دانشجویان، پزشکان و پرستاران.(۲)

آنفلوآنزا یک بیماری حاد تنفسی است که در اثر ویروس‌های آنفلوآنزا که معمولاً^۱ زیرگروه آنفلوآنزا A و B هستند ایجاد می‌شود. ویروس آنفلوآنزا می‌تواند سبب بروز بیماری‌های خفیف یا شدید شده، بیماری افراد مبتلا به بیماری‌های زمینه‌ای را تشدید کند و یا سبب ایجاد عفونت‌های باکتریال ثانویه گردد. برخی گروه‌ها مانند: زنان باردار، افراد مسن، کودکان خردسال و افرادی که شرایط بهداشتی خاص دارند، بیشتر در معرض عوارض جدی آنفلوآنزا قرار می‌گیرند. روش‌های متعددی برای جلوگیری از بروز این بیماری وجود دارد که از ایمن‌سازی می‌توان به عنوان بهترین روش مداخله برای پیشگیری از عفونت‌های ناشی از این ویروس اشاره کرد.(۱)

کاربرد واکسیناسیون

واکسیناسیون، مؤثرترین روش پیشگیری از عفونت و پیامدهای ناشی از ویروس آنفلوآنزا می‌باشد. اهمیت واکسیناسیون برای افراد در معرض خطر مانند افرادی که با

از تزریق واکسن، ناشایع است. افرادی که با تزریق سایر واکسن‌ها علائم حساسیت بالا^۲ داشتند می‌توانند با تزریق این واکسن نیز دچار مشکلات تنفسی شوند و بنابراین باید این واکسن را تزریق نمایند. در بعضی واکسن‌ها به صورت نادر، ۷ هفته پس از تزریق واکسن، ممکن است سندروم گیلن‌باره (پلی‌نوروپاتی دمیلینیزان التهابی) رخ دهد که شیوع آن بسیار کم و در حد یک درصد هزار تزریق است. عوارضی در بارداری بر اثر تزریق این واکسن دیده نشده و در تمام تریمسترها (سه ماهه حاملگی)، منع منصرف ندارد، بلکه با تزریق این واکسن، آنتی‌بادی از طریق جفت منتقل شده و اثر حفاظتی دارد.^(۴و۳)

فرمولاسیون واکسن:

در حال حاضر سه نوع واکسن برای آنفلونزا در دسترس است که عبارتند از: واکسن‌های غیرفعال آنفلونزا (IIVs)، واکسن‌های زنده تضعیف شده آنفلونزا (LAIV) و واکسن (RIV) Recombinant.

نوع غیرفعال شده به صورت فرمول ۴ بینان و ۳ بینان و نوع زنده و Recombinant به صورت ۴ بینان موجود است. دوز ۴ بینان برای بچه‌های ۶ ماه تا ۳ سال، ۰/۲۵CC و برای بالای ۳ سال ۰/۵CC است.^(۳)

بعضی واکسن‌ها اختصاصی هستند؛ به عنوان مثال واکسن RIV برای افراد بالای ۱۸ سال، (IIV) High dose برای افراد بالای ۶۵ سال و واکسن اسپری نازال برای افراد غیرباردار ۲ تا ۴۹ ساله بدون ضعف ایمنی استفاده می‌شود. در بیماران سالم‌مند بالای ۶۵ سال که استاتین مصرف می‌کنند، بهتر است از واکسن‌های سه بینان استفاده شود.

کنتراندیکاسیون مصرف واکسن:

حساسیت به زرد تخم مرغ، ژلاتین و اجزای واکسن در تزریق‌های قبلی از موارد منع مصرف واکسن آنفلونزا است. تزریق واکسن‌های زنده، در خانم‌های باردار و افراد دچار نقص

زمان تزریق واکسن:

(Centers for Disease Control and prevention CDC) توصیه می‌کند بهترین زمان تزریق واکسن، ماه آگوست (پایان شهریورماه) است و تا پایان اکتبر (اواسط آبان‌ماه) باید حتماً انجام شود؛ علت آن هم این است که ۲ هفته پس از تزریق، آنتی‌بادی ضد‌ویروس در خون ایجاد و پس از ۲ ماه به بیشترین حد خود می‌رسد و در طی ۲ ماه بعد، کم کم افت می‌کند و در نهایت این ایمنی تا ۶ ماه وجود دارد. بچه‌های ۶ تا ۸ سال که برای اولین بار واکسن دریافت می‌کنند، به دو دوز نیاز دارند که دوز دوم باید در اولین فرصت پس از دوز اول (به فاصله ۴ هفته) انجام شود. تزریق واکسن عضلانی است و باید سالیانه انجام گردد.

در شیرخوارگان زیر ۶ ماه، با وجود اینکه اگر آنفلونزا بگیرند، شدید است اما استفاده از واکسن توصیه نمی‌شود؛ باید مادران این شیرخواران در زمان حاملگی واکسینه شوند تا ایمنی به فرزندشان منتقل شود.

در بچه‌های با مشکل نقص ایمنی، همانند سایر بچه‌ها واکسن تزریق می‌شود.^(۳)

اثربخشی واکسن آنفلونزا:

اثربخشی واکسن آنفلونزا بین ۵۰ تا ۸۰ درصد بوده و بسته به نوع ویروس استفاده شده در واکسن، متفاوت است. واکسن آنفلونزا با توجه به نوع ویروس و یا ویروس‌های استفاده شده در آن - که از پاندمی‌ها و اپیدمی‌های قبلی، تهیه می‌شود - در حین حفاظت از فرد در مقابل ابتلا، می‌تواند از شدت بیماری و یا بروز عوارض خطیرناک ریوی بکاهد.

عوارض واکسن:

اثر حفاظتی واکسن بر اساس تحریک آنتی‌بادی به محتوای هماگلوبولینین است. شایع‌ترین عارضه پس از تزریق، درد و تندرنس^۱ در محل تزریق است که در ۵ درصد موارد اتفاق می‌افتد و مشکلی ایجاد نمی‌کند. علائم سیستمیک پس

² Hypersensitivity

¹ Tenderness

ایمنی، ممنوع است.
 احتیاط در مصرف واکسن:
 در صورت وجود تب بالا، بیماری حاد عفونی یا غیرعفونی

منابع :

- 1- Mameli C, Cocchi I, Fumagalli M, Zuccotti G. Influenza Vaccination: Effectiveness, Indications, and Limits in the Pediatric Population. *Front Pediatr.* 2019; 7: 317. doi: 10.3389/fped.2019.00317
- 2- Casalino E, Ghazali A, Bouzid D, Antoniol S, Kenway P, Pereira L, et al. Emergency Department influenza vaccination campaign allows increasing influenza vaccination coverage without disrupting time interval quality indicators. *Intern Emerg Med.* 2018; 13(5): 673-678. doi: 10.1007/s11739-018-1852-8.
- 3- Donzelli A. Influenza Vaccinations for All Pregnant Women? Better Evidence Is Needed. *Int J Environ Res Public Health.* 2018; 15(9): 2034. doi: 10.3390/ijerph15092034
- 4- Grohskopf LA, Sokolow LZ, Broder KR, Walter EB, Fry AM, Jernigan DB. Prevention and Control of Seasonal Influenza with Vaccines: Recommendations of the Advisory Committee on Immunization Practices-United States, 2018-19 Influenza Season. *MMWR Recomm Rep.* 2018; 67(3): 1-20. doi: 10.15585/mmwr.rr6703a1.